

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO

ĮSAKYMAS DĖL KELEIVIŲ IR BAGAŽO VEŽIMO JŪRA TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

1999 m. gruodžio 31 d. Nr. 456
Vilnius

Vadovaudamasis Prekybinės laivybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [101-2300](#)), 1974 m. Atėnų konvencijos dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra bei Europos Tarybos direktyvos 98/41/EC „Dėl keleiviniuose laivuose esančių asmenų registravimo“ nuostatomis ir įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1076 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos (Nacionalinė *acquis* priėmimo programa) teisės derinimo priemonių ir *acquis* įgyvendinimo priemonių 1999 metų planų patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [83-2473](#)) patvirtintą *acquis* įgyvendinimo priemonių 1999 metams planą:

1. T v i r t i n u Keleivių ir bagažo vežimo jūra taisykles (pridedama).
2. Nustatau, kad keleivių registravimas ir registravimo tvarka (šių taisyklių IV skyrius) yra privaloma visiems vežėjams, vežantiems keleivius iš Lietuvos Respublikos jūrų uostų, nepriklausomai nuo valstybės, kurioje laivas įregistruotas.

SUSISIEKIMO MINISTRAS

RIMANTAS DIDŽIOKAS

PATVIRTINTA
susisiekimo ministro 1999 12 31
įsakymu Nr. 456

KELEIVIŲ IR BAGAŽO VEŽIMO JŪRA TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės reguliuoja keleivių ir jų bagažo vežimą jūra vietiniais bei tarptautiniais maršrutais Lietuvos Respublikoje įregistruotais laivais, nustato keleivių ir bagažo vežimo tvarką, keleivių bei vežėjų pareigas, teises ir atsakomybę. Keleivių registravimas ir registravimo tvarka, nustatyta šių taisyklių IV skyriuje, yra privaloma visiems vežėjams, vežantiems keleivius iš Lietuvos Respublikos jūrų uostų, nepriklausomai nuo jų laivų registravimo valstybės.

2. Už tinkamą šių taisyklių vykdymą laivuose atsako laivo kapitonas, o uostų terminaluose – uosto terminalo (toliau – terminalo) administracija ar vežėjas, arba jų įgaliotieji asmenys.

3. Tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nustato kitokius reikalavimus nei išdėstyti šiose taisyklėse, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. **Vežėjas** – įmonė, su kuria yra sudaryta keleivių vežimo jūra sutartis.

5. **Faktiškasis vežėjas** – įmonė, faktiškai atliekanti keleivių ir jų bagažo vežimą arba jo dalį.

6. **Keleivių vežimo jūra sutartis** (toliau – vežimo sutartis) – susitarimas, kuriuo vežėjas įsipareigoja jūra nuvežti keleivį ir jo bagažą į paskirties uostą, o keleivis įsipareigoja sumokėti vežėjui nustatytą užmokestį už važiavimą ir bagažo vežimą.

7. **Keleivio bilietas** – vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas, suteikiantis teisę plaukti laivu ir vežti bagažą.

8. **Keleivis** – asmuo, kuris vežamas jūra pagal vežimo sutartį arba vežėjui sutikus, lydi automobilį arba gyvulius, vežamus pagal krovinių gabenimo jūra sutartį.

9. **Keleivių registravimo sistema** – keleivių registracijai reikalingos informacijos rinkimas, jos apdorojimas ir kaupimas, taip pat perdavimas Jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinaciniam centrui, atsakingam už paieškos ir gelbėjimo darbus jūroje.

10. **Bagažas** – visi daiktai, įskaitant kelių transporto priemonę, vežami pagal vežimo sutartį.

11. **Rankinis bagažas** – bagažas, kurį keleivis laiko savo kajatėje arba turi galimybę kitaip prižiūrėti reiso metu, taip pat daiktai, esantys keleivio kelių transporto priemonėje. Rankiniam bagažui nepriskiriami smulkūs nesupakuoti asmeniniai keleivio daiktai.

12. **Bagažo praradimas ar trūkumas** – kai vežėjas paskirties uoste keleiviui neatiduoda viso bagažo ar jo dalies. Jei keleivio reikalavimu bagažas ar jo dalis nebuvo atiduotas per 30 parų nuo laivo atvykimo momento, bagažas ar jo dalis laikomas prarastu. Bagažo praradimas ar trūkumas taip pat apima ir piniginius nuostolius, kuriuos patiria keleivis dėl to, kad bagažas nebuvo jam laiku atiduotas atvykus laivui, kuriame bagažas buvo vežamas arba turėjo būti vežamas.

13. **Bagažo sužalojimas** – tai toks bagažo kokybės pablogėjimas, kai jo negalima panaudoti pagal paskirtį, taip pat kai yra sumažėjęs bagažo naudojimo efektyvumas ar prekinė vertė.

14. **Vežimas** apima:

14.1. keleivių ir jų rankinio bagažo vežimas – laikotarpį nuo keleivio įlipimo į laivą išvykimo uoste iki išlipimo iš laivo paskirties uoste, taip pat laikotarpį, per kurį keleivis ir jo rankinis bagažas vandens keliu gabenamas nuo kranto į laivą ir atgal, jeigu užmokestis už nugabenimą įtrauktas į bilieto kainą arba jeigu laivą, kuriuo keleivis vežamas nuo kranto į laivą ir atgal, suteikė vežėjas. Tačiau vežimas keleivio atžvilgiu neapima laikotarpio, kurį keleivis praleido terminale, stotyje, ant krantinės ar kitame uosto terminale;

14.2. rankinio bagažo vežimas – taip pat laikotarpį, kurį keleivis praleido laivą ar terminale, stotyje ar ant krantinės, jeigu tuo metu rankinis bagažas buvo paimtas vežėjo ar jo įgalioto asmens žinion ir nebuvo grąžintas keleiviui;

14.3. bagažo, išskyrus rankinį bagažą, vežimas – laikotarpį nuo bagažo perėmimo krante ar laive vežėjo ar jo įgaliotojo asmens žinion iki momento, kai vežėjas ar jo įgaliotas asmuo grąžina keleiviui jo bagažą.

15. **Tarptautinis vežimas** – bet kuris vežimas pagal vežimo sutartį, kai išvykimo ar paskirties vieta yra ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat bet kuris toks vežimas tarp dviejų Lietuvos Respublikos uostų su sąlyga, kad pagal vežimo sutartį tarpinis įplaukimo uostas yra kitoje valstybėje.

III. KELEIVIŲ IR JŲ RANKINIO BAGAŽO VEŽIMO TVARKA

16. Vežėjas ar jo įgaliotasis asmuo išduoda keleiviui bilietą, kuris galioja tik tą dieną ir tam reisui, į kurį jis parduotas. Keleivis privalo saugoti bilietą iki vežimo pabaigos ir parodyti jį laivo įgulos nariui, atsakingam už keleivių įlaipinimą, ar kontroliuojančiam asmeniui pareikalavus.

17. Bilietai įforminami valstybine ir anglų kalbomis, pateikus keleivio asmenybę patvirtinantį dokumentą. Biliete turi būti nurodyti šie duomenys:

17.1. laivo pavadinimas;

17.2. kajatės kategorija;

17.3. keleivio vardas ir pavardė;

17.4. bagažo vienetų skaičius ir bagažo tipas;

17.5. išvykimo ir atvykimo uostai;

17.6. laivo išvykimo data ir laikas;

17.7. važiavimo ir bagažo vežimo kaina, įskaitant uosto rinkliavas;

17.8. bilieto įforminimo data ir vieta.

18. Išrašytas keleiviui bilietas negali būti perduotas kitiems asmenims be vežėjo sutikimo.

19. Papildomai bilietas suteikia keleiviui teisę:

19.1. vežtis nemokamai ne vyresnį kaip 1 metų kūdikį, nesuteikiant jam vietos. Jeigu keleivis vežasi daugiau kaip 1 ne vyresnį kaip 1 metų kūdikį, tai kiekvienam kitam kūdikiui reikia pirkti bilietą sutinkamai su vežėjo nustatytais keleivių vežimo tarifais;

19.2. vežti kajutėje rankinį bagažą iki 50 kg ir iki 0,5 m³ apimtį. Jeigu šios normos yra viršijamos, būtina sudaryti papildomą sutartį sutinkamai su bagažo vežimo tarifais.

20. Už rankinio bagažo saugumą atsako pats jo savininkas, išskyrus atvejus, kai rankinis bagažas atiduodamas vežėjo ar jo įgaliotojo asmens žinion.

21. Kaip rankinį bagažą draudžiama vežti:

21.1. daiktus, kurie gali pažeisti arba užteršti laivą, kartu važiuojančių keleivių daiktus ir drabužius;

21.2. ginklus ir šaudmenis;

21.3. dvokiančias, lengvai užsidegančias, liepsnias, sprogstamąsias, nuodingąsias, radioaktyviąsias ir kitas pavojingas medžiagas bei daiktus.

22. Bilietų pardavimo nutraukimas, keleivių registracijos pradžia ir pabaiga turi būti vežėjo ar jo įgalioto asmens nustatyti pagal kiekvieno maršruto ypatumus.

23. Jeigu vykdomas tarptautinis vežimas, bilietų pardavimo nutraukimo, registracijos pradžios ir pabaigos laikas turi būti vežėjo suderinti su Pasienio policija ir muitine.

IV. KELEIVIŲ REGISTRAVIMAS

24. Veždamas keleivius, vežėjas privalo užtikrinti, kad būtų sudarytas atvykusių į laivą keleivių sąrašas ir duomenys apie juos įrašyti į keleivių registrą, tvarkomą vežėjo administracijos.

25. Keleivių sąrašas turi būti sudarytas iki laivo išplaukimo; duomenys į keleivių registrą turi būti perduoti ne vėliau kaip per 30 minučių nuo laivo išplaukimo.

26. Vežėjas, prieš vykdydamas keleivių vežimus, privalo užtikrinti, kad:

26.1. yra tinkamai tvarkomas keleivių registras bei yra įdiegta keleivių registravimo sistema;

26.2. paskirtas keleivių registratorius, atsakingas už keleivių registravimo sistemos veiklą. Keleivių registratoriumi turi būti asmuo, vežėjo paskirtas atsakingu už Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodekso (ISM Code) įgyvendinimą.

27. Keleivių registre įrašoma:

27.1. keleivių vardai ir pavardės;

27.2. jų lytis;

27.3. asmenų suskirstymas į kategorijas pagal amžių (suaugęs, vaikas ar kūdikis iki 1 metų) arba jų amžius ar gimimo metai;

27.4. informacija apie specialios priežiūros arba pagalbos kritiškose situacijose poreikį, jeigu keleiviui tokia priežiūra ar pagalba yra būtina.

28. Keleivių registravimo sistema turi atitikti šiuos kriterijus:

28.1. kaupiama informacija turi būti tokios formos, kad ją būtų galima lengvai pasinaudoti;

28.2. visa kaupiama informacija turi būti lengvai prieinama Jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinaciniam centrui, atsakingam už paieškos ir gelbėjimo darbus jūroje;

28.3. sistemos veikimas neturi vilkinti keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo procedūros;

28.4. informacija, sukaupta registre, turi būti tinkamai apsaugota nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo ar praradimo, taip pat nuo neteisėto patekimo į informacinę sistemą, informacijos koregavimo bei paskelbimo.

29. Informacija apie keleivių skaičių turi būti perduota laivo kapitonui iki laivo išplaukimo. Prieš laivui išplaukiant, laivo kapitonas turi įsitikinti, kad laive esančių keleivių skaičius ne didesnis nei leidžiama.

V. BAGAŽO VEŽIMO TVARKA

30. Bagažas turi būti vežamas tuo laivu ir reisu, kuriam yra pirktas bilietas. Kaip bagažą vežant kelių transporto priemonę, biliete papildomai nurodomas transporto priemonės valstybinis numeris ir markė. Kiekvienas keleivis kaip bagažą gali vežti tik vieną kelių transporto priemonę.

31. Bagažo priėmimo pradžia ir pabaiga turi būti vežėjo nustatyti pagal kiekvieno maršruto ypatumus. Jeigu vykdomi tarptautiniai vežimai, bagažo priėmimo pradžios ir pabaigos laikas turi būti vežėjo suderinti su Pasienio policija ir muitine.

32. Bagažo vežimas yra apmokamas pagal vežėjo patvirtintus tarifus.

33. Bagažo vieneto masė, išskyrus kelių transporto priemonę, neturi būti didesnė kaip 100 kg. Jeigu bagažo vieneto masė didesnė nei 100 kg, vežama pagal Krovinių vežimo jūra bendrąsias taisykles.

34. Keleivis turi pasirūpinti, kad jam priklausantis bagažas būtų tinkamai paruoštas vežti, pakrauti ir iškrauti.

35. Ant kiekvieno pateikiamo vežti bagažo vieneto keleivis privalo pritvirtinti vežėjo nustatytos formos žymą, nurodydamas bagažo savininko vardą, pavardę bei adresą, kuriuo bagažas, kuris nebuvo laiku atiduotas, turi būti pristatytas. Ant bagažo, kuriam reikalingas ypatingas atsargumas pakraunant, iškraunant ar saugant, keleivis privalo pritvirtinti specialius ženklus.

36. Pateikdamas bagažą, keleivis gali jį įvertinti, nurodydamas bendrą visų vienetų vertę arba kiekvieno vieneto atskirai. Rinkliava už bagažo įvertinimą imama pagal vežėjo nustatytus tarifus jį registruojant.

37. Priėmus vežti bagažą, išduodamas bagažo kvitas, kuriame yra nurodytas bagažo tipas, vienetų skaičius ir bendra arba kiekvieno vieneto atskirai vertė. Keleiviui pageidaujant, bagažo kvitas gali būti išduotas kiekvienam bagažo vienetui atskirai.

38. Keleiviui sutikus, bagažas gali būti vežamas atviruose laivo deniuose. Tokiu atveju bagažo kvite daroma žyma: „Keleiviui sutikus su rizika“.

39. Kaip bagažą draudžiama vežti sprogstamąsias, lengvai užsidegančias ar kitas, galinčias padaryti žalą laivui, keleiviams ar jų bagažui, medžiagas. Jeigu toks bagažas buvo nugabentas į laivą be vežėjo žinios, tai pastarasis turi teisę iškrauti tokį bagažą į krantą, nukenksminti arba kitaip sunaikinti. Šiuo atveju nuostoliai keleiviui nekompensuojami.

40. Leidžiama vežti naminius gyvūnus (šunis, kates, triušius, jūrų kiaulytes, akvariumo žuvis, naminius, dekoratyvinius paukščius ir pan.), jei jų įvežimo nedraudžia atvykimo šalies įstatymai. Naminiai gyvūnai priimami vežti keleiviui pateikus karantininį sertifikatą jų vežimui laivu.

41. Naminius gyvūnus keleivis privalo laikyti talpose, apribojančiose gyvūnų judėjimo laisvę. Nepatalpinti į tokias talpas šunys turi būti su antsnukiais ir priišti.

42. Vežėjas privalo patalpinti visus naminius gyvūnus, išskyrus žuvis, į specialiai jiems skirtas vietas. Už šią paslaugą keleivis privalo sumokėti pagal vežėjo nustatytą tarifą. Tokiu atveju naminių gyvūnų vežimas įforminamas bagažo kvitu, kuriame nurodoma: „Bagažas-gyvūnas“.

43. Vežėjui leidus, kambariniai šunys, katės, paukščiai narveliuose gali būti vežami laivo kajutėse su sąlyga, kad vežantis gyvūnus keleivis užima atskirą kajutę ir šie gyvūnai laikomi pagal 41 punkto reikalavimus. Tokiu atveju naminių gyvūnų vežimas įforminamas bagažo kvitu, kuriame nurodoma: „Rankinis bagažas-gyvūnas“.

44. Už gyvūnų priežiūrą ir maitinimą, veterinarinių ir kitokių sertifikatų gavimą atvykimo bei išvykimo uostuose atsako juos vežantis keleivis.

45. Bagažas keleiviui atiduodamas pateikus bagažo kvitą.

46. Pametęs bagažo kvitą, bagažas keleiviui išduodamas tik pastarajam pateikus įrodymus, kad šis bagažas priklauso jam, ir pasirašius, nurodant vardą, pavardę ir nuolatinę gyvenamąją vietą.

47. Aptikus bagažo trūkumą ar jo sužalojimą, surašomas aktas ir tai įrašoma keleivio biliete ir bagažo kvite.

48. Jei atiduodant iš laivo bagažą bus pastebėtas sužalotas įpakavimas, dėl ko gali kilti grėsmė bagažo saugumui ar kyla įtarimas, kad trūksta dalies bagažo, bagažas persveriamas. Bagažas su sužalotu įpakavimu savininkui atiduodamas atidarytas ir, keleiviui pareikalavus, patikrinus jo turinį.

49. Jeigu trūksta dalies bagažo arba jis sužalotas, keleivis turi teisę atsiimti faktiškai esamą bagažą. Tuo atveju kvite padaroma žyma apie išduotą bagažą ir įforminamas aktas. Pagal šį aktą keleivis gali pareikšti ieškinį vežėjui, taip pat gauti surastą trūkusią bagažo dalį.

50. Už prarastą bagažą ar jo dalį, keleivis turi teisę gauti iš vežėjo pareikštos bagažo vertės ar jo prarastos dalies kompensaciją bei raštiškai pareikšti, kad atrastas bagažas jam nemokamai būtų pristatytas į vieną iš buvusių įplaukimo uostų.

51. Pristačius atrastą bagažą, savininkas atsiimti jį privalo per 30 parų nuo pranešimo apie tokio bagažo pristatymą gavimo. Atsiimdamas šį bagažą, keleivis privalo grąžinti jo gautą kompensacijos sumą, išskyrus piniginius nuostolius, kuriuos keleivis patyrė dėl to, kad bagažas ar jo dalis nebuvo jam laiku atiduota atvykus laivui, kuriame pagal vežimo sutartį bagažas turėjo būti vežamas.

VI. BAGAŽO SAUGOJIMAS TERMINALUOSE

52. Bagažas priimamas saugoti tuose terminaluose, kuriuose yra bagažo saugojimo kameros, nepriklausomai nuo to, ar keleivis turi bilietą plaukti laivu, jam išduodamas bagažo saugojimo kvitas.

53. Bagažas saugojimo kameroje priimamas saugoti už užmokestį pagal terminalų nustatytus tarifus.

54. Į bagažo saugojimo kameras priimama saugoti tik tvarkingai įpakuotas bagažas ir bagažas, kuriam toks įpakavimas nereikalingas.

55. Draudžiama bagažo saugojimo kameroje laikyti degias, sprogias, dvokiančias, gailias medžiagas, suslėgtas ar suskystintas dujas, išskyrus dujas portatyviniuose balionuose, smailius, pjaunančius daiktus, šaunamuosius ginklus be apvalkalų.

56. Atiduotus saugoti į saugojimo kamerą greitai gendančius produktus keleiviai privalo atsiimti, iki pasibaigs tokių krovinių saugojimo terminai. Gendančių produktų saugojimo terminas nurodomas saugojimo kameros išduotame kvite. Pasibaigus gendančių produktų saugojimo terminui, jie turi būti sunaikinti pagal aktą, kurį surašo terminalo administracijos atstovas kartu su sanitarinės įstaigos atstovu.

57. Bagažo saugojimo kameroje daiktai saugomi 30 parų. Jei po 30 parų savininkas neatsiima saugomų daiktų, jie realizuojami Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta tvarka.

VII. KELEIVIO TEISĖS IR PAREIGOS

58. Keleivis prieš reisą turi teisę bet kuriuo metu, o reisui prasidėjus – bet kuriame uoste, į kurį laivas įplauks, nutraukti vežimo sutartį.

59. Keleivis, pranešęs vežėjui apie vežimo sutarties nutraukimą, turi teisę atgauti jo sumokėtą už važiavimą ir bagažo vežimą užmokestį (toliau šiame skirsnyje – užmokestis) ar jo dalį.

60. Sprendimą keleivis pateikia raštu, naudodamas visus vežėjui priimtinius telekomunikacijos būdus. Sprendime turi būti nurodyta: keleivio vardas ir pavardė, laivo pavadinimas ir išvykimo data, išvykimo ir paskirties uostai.

61. Vežimo sutarties nutraukimo laikas nustatomas pagal tokio sprendimo gavimo laiką. Už sprendimo pristatymą laiku atsako pats keleivis.

62. Tuo atveju, kai vežimo sutartis yra nutraukiama likus:

- 62.1. nuo 15 iki 30 parų iki išvykimo – grąžinama 90% sumokėto užmokesčio;
- 62.2. nuo 14 iki 7 parų iki išvykimo – grąžinama 75% sumokėto užmokesčio;
- 62.3. nuo 7 iki 24 val. iki išvykimo – grąžinama 50% sumokėto užmokesčio;
- 62.4. mažiau kaip 24 val. iki išvykimo – užmokestis negrąžinamas.

63. Jeigu keleivis nutraukia vežimo sutartį daugiau kaip prieš 30 parų arba neatvyksta į laivą dėl ligos arba nelaimingo atsitikimo (pateikęs dokumentą), arba prieš išplaukiant laivui nutraukia

sutartį dėl priežasčių, priklausančių nuo vežėjo, keleiviui grąžinamas visas sumokėtas užmokestis už važiavimą ir bagažo vežimą.

64. Keleiviui taip pat grąžinamas visas užmokestis už važiavimą ir bagažo vežimą, jeigu jis nutraukia vežimo sutartį, kai:

64.1. nurodytas biliete laivas pakeičiamas kitu;

64.2. negalima keleiviui suteikti tos kategorijos vietos, kuri nurodyta biliete, arba aukštesnės kategorijos vietos.

65. Keleivis privalo laikytis laive nustatytų elgesio taisyklių, susipažinti su naudojimosi individualiomis (gelbėjimo liemenės, ratai, plaustai ir kt.) ir kolektyvinėmis (valtys, pripučiamieji plaustai ir kt.) gelbėjimo priemonėmis, dalyvauti rengiamuose mokymų aliarmų susirinkimuose, leidžiančiuose įvaldyti tuos veiksmus, kuriuos jis turėtų atlikti avarijos atveju, privalo laikytis priešgaisrinės saugos ir saugumo technikos taisyklių reikalavimų bei vykdyti kapitono ar jo įgaliotojo asmens teisėtus reikalavimus.

66. Kontroliuoti turintiems teisę asmenims pareikalavus, keleivis privalo pateikti bilietą, keleivio asmenybę patvirtinantį dokumentą, taip pat, jeigu to reikalauja valstybės, į kurią keleivis vyksta, teisės aktai – vizas ir/ar pažymas apie vakcinavimą. Už neteisingą dokumentų (pasas, viza ir kt.) įforminimą atsako pats keleivis.

67. Draudžiama keleiviui vežti ginklus, narkotines medžiagas ir kitus daiktus, kurių išvežimą ar įvežimą draudžia įstatymai. Radioaktyvias, lengvai užsiliepsnojančias, liepsnias ir dvokiančias medžiagas galima vežti tik vežėjui sutikus ir leidus. Keleiviui pažeidus muitinės ar imigracijos įstatymus, vežėjas pretenzijų nepriima ir kompensacijos už bilietą negrąžina.

68. Jeigu vežėjas grąžino keleiviui sužalotą bagažą ir tokį sužalojimą galima nustatyti iš karto, tai keleivis turi pareikšti pretenziją vežėjui arba jo įgaliotam atstovui:

68.1. dėl rankinio bagažo – iki arba keleivio išlaipinimo momentu;

68.2. dėl bagažo – iki arba jo išdavimo momentu.

69. Jeigu grąžinto bagažo sužalojimo nebuvo galima nustatyti iš karto ar jis buvo prarastas, keleivis turi teisę per 3 mėnesius nuo išlaipinimo arba bagažo išdavimo dienos ar nuo to momento, kai jis turėjo būti išduotas, pareikšti pretenziją vežėjui.

70. Keleiviui tinkamai neinformavus vežėjo 68 arba 69 punktuose nurodytais terminais, jei neįrodyta atvirkščiai, galios bagažo gavimo nesugadintoje būsenoje prezumpcija.

71. Raštiškas pranešimas nereikalingas tuo atveju, kai bagažo būseną jo gavimo momentu nustatyta bendru patikrinimu ar apžiūra ir įforminta atitinkamais dokumentais.

VIII. VEŽĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

72. Vežėjas turi teisę nutraukti vežimo sutartį:

72.1. dėl karo ar kitokių veiksmų, galinčių kelti pavojų keleiviams ir laivui;

72.2. jei laivo išvykimo uostas arba paskirties uostas yra blokuojami;

72.3. jei laivas sulaikomas valstybės institucijų sprendimu dėl priežasčių, nepriklausančių nuo kurios nors vežimo sutarties šalies;

72.4. jei laivas paimamas specialioms valstybės reikmėms;

72.5. jei laivas žūva arba yra užgrobtas;

72.6. jei laivas pripažįstamas netinkamas plaukiooti.

73. Jeigu vežėjas nutraukia vežimo sutartį iki laivo išplaukimo iš išvykimo uosto, jis privalo sugrąžinti keleiviui užmokestį už keleivio ir jo bagažo vežimą jūra, o jeigu vežimo sutartis nutraukiama tarpiniame uoste, keleiviui sugrąžinama užmokesčio už keleivio ir jo bagažo vežimo jūra dalis, proporcinga nenuplauktam iki paskirties uosto nuotoliui. Keleiviui atsisakius grąžinamo užmokesčio, jis turi būti nugabentas į paskirties uostą vežėjo lėšomis.

74. Jeigu laive esančio keleivio veiksmai kelia grėsmę laivo arba jame esančių žmonių ir turto saugumui, laivo kapitonas turi teisę uždaryti šį keleivį į atskirą patalpą ir laikyti jį toje patalpoje tol, kol laivas atplauks į uostą. Už neteisėtą asmens laisvės atėmimą laivo kapitonas atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

75. Prieš pateikdamas laivą keleiviams vežti ir veždamas keleivius, vežėjas privalo pasirūpinti, kad:

75.1. laivas būtų tinkamas plaukioti bei turėti visus būtinus laivo dokumentus;

75.2. laivas būtų tinkamai aprūpintas ir sukomplektuota laivo įgula;

75.3. tinkamai sutvarkytos laivo patalpos ir vietos, skirtos keleiviams vežti, juos įlaipinti ir išlaipinti iš laivo;

75.4. sudarytas atvykusių į laivą keleivių sąrašas ir duomenys apie juos įrašyti į keleivių registrą pagal šių taisyklių nuostatas.

76. Vežėjas privalo:

76.1. užtikrinti kiekvieno keleivio saugumą įlipant, išlipant bei būnant laive;

76.2. laivui išplaukiant iš kiekvieno uosto supažindinti keleivius su naudojimosi individualiomis (gelbėjimo liemenėmis, ratais, plaustais ir kt.) ir kolektyvinėmis (valtyis, pripučiamieji plaukai ir kt.) gelbėjimo priemonėmis, šių priemonių buvimo vietomis, trumpiausiais maršrutais į rinkimosi punktus avarinių situacijų atvejais, taip pat su laivo avarinių aliarmų signalais;

76.3. jeigu vežimas negali būti vykdomas dėl vežėjo kaltės, pasirūpinti prideramu kiekvieno keleivio apgyvendinimu ir apmokėti su tuo susijusias išlaidas;

76.4. jeigu reiso metu laivas vėluoja ir keleivis nebegali tęsti reiso ar paaiškėja, kad dėl gedimų laivas nebetinka plaukioti, pasirūpinti, kad keleivis ir jo bagažas būtų pristatyti į paskirties vietą bet kuriuo kitu tinkamu būdu ir apmokėti su tuo susijusias išlaidas.

IX. VEŽĖJO ATSAKOMYBĖ

77. Vežėjas atsako už keleivio gyvybės atėmimą arba jo sveikatos sužalojimą, priimto vežti bagažo praradimą, trūkumą ar sužalojimą, jeigu pareiškėjas įrodo, kad tai įvyko vežimo metu ir dėl vežėjo ar jo įgalioto asmens kaltės ar neatsargumo.

78. Keleivio mirties ar jo sveikatos sužalojimo, priimto vežti rankinio bagažo ar jo dalies praradimo ar sužalojimo dėl laivo avarijos, susidūrimo, užplaukimo ant seklos, sprogimo, gaisro ar kito gedimo laive atvejais taikoma vežėjo ar jo įgaliotojo asmens kaltės prezumpcija, jeigu vežėjas neįrodo priešingai.

79. Priimto vežti bagažo (išskyrus rankinį) ar jo dalies praradimo ar sužalojimo atvejais nepriklausomai nuo įvykio, sukėlusio tokį bagažo praradimą ar sužalojimą, kilmės, taikoma vežėjo ar jo įgaliotojo asmens kaltės prezumpcija, jeigu vežėjas neįrodo priešingai.

80. Vežėjas už keleivio gyvybės atėmimą arba jo sveikatos sužalojimą atsako pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą.

81. Vežėjas atsako:

81.1. už priimto vežti įvertinto bagažo praradimą, trūkumą arba sužalojimą – pareikštosios bagažo vertės dydžiu. Jeigu vežėjas įrodo, kad tikroji bagažo vertė mažesnė už pareikštąją – tikrosios jo vertės dydžiu;

81.2. už priimto vežti neįvertinto bagažo praradimą, trūkumą arba sužalojimą, už rankinio bagažo praradimą, trūkumą arba sužalojimą – prarasto, trūkstamo ar sužaloto bagažo vertės dydžiu;

81.3. už priimto bagažo pavėluotą pristatymą – bagažo vežimo tarifo nustatytu dydžiu.

82. Vežėjas neatsako už pinigų, vertybinių popierių, aukso ir sidabro dirbinių, brangenybių, papuošalų, meno kūrinių ir kitokių vertybių praradimą, trūkumą ar sužalojimą, išskyrus atvejus, kai tokios vertybės buvo atiduotos vežėjui saugoti jo sutikimu.

83. Jeigu vežėjas įrodo, kad keleivio gyvybės atėmimas ar sužalojimas, ar jo bagažo praradimas, trūkumas ar sužalojimas visiškai ar iš dalies įvyko dėl to keleivio kaltės ar neatsargumo, tai vežėjas gali būti visiškai ar iš dalies atleistas nuo atitinkamų prievolių vykdymo.

84. Vežėjas turi teisę riboti savo atsakomybę sutinkamai su Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo nuostatomis.

85. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nustato kitokias vežėjo atsakomybės už keleivio gyvybės atėmimą arba jo sveikatos sužalojimą sąlygas, tvarką ir ribas arba vežimo sutartis,

sudaryta tarp keleivio ir vežėjo, nustato didesnes vežėjo atsakomybės ribas, vadovaujamosi šiomis sutartimis.

86. Nepriklausomai nuo to, ar vežimas buvo vykdomas vežėjo, ar jis visiškai ar iš dalies buvo patikėtas faktiškajam vežėjui, už vežimo sutarties vykdymą yra atsakingas vežėjas. Nepaisant to, faktiškasis vežėjas yra atsakingas už vežimo dalį, kurią jis vykde.

87. Kai vežėjas ir faktiškasis vežėjas yra atsakingi už įvykį, sukėlusį keleivio gyvybės praradimą arba jo sveikatos sužalojimą, priimto vežti bagažo praradimą, trūkumą ar sužalojimą, jie atsako po lygiai.
